

Праскова (*Prunus persica* L.)⁶ и Татул (*Datura stramonium* L.). (Петкова 2009)

Информация за подобни методи, лекуващи ушни заболявания, все още е запазена сред населението на Източните Родопи, а някои от тях се практикуват и до ден днешен.

До скоро в с. Аврен, общ. Крумовград, лекували болки в ушите със специално направени фитили от восък (фин плат, натопен в затоплен восък, се навивал около тънка пръчица. След изстиването на восъка пръчицата се изваждала). Единият край на така приготвения фитил се поставял в ухото, а другият се запалвал. Кухият фитил се изпълвал с нечистотии и на болния му олеквало (Колев 1991, 193) (респондент № 1).

До 1974 г. в гр. Кърджали е била запазена лечебна практика за почитване и лечение на уши с растението див пипер, наричано също „ушно биле.“ Става въпрос за Лютивата тлъстига (*Sedum acre* L.)⁷ или за вида Водно пипериче (*Polygonum Hydropiper* L.)⁸. Сведенията са от архива на отдел Етнография при РИМ - Кърджали: „Растението се поставя върху нагорещена керемидата, похлупва се с кутия с калам (голям масур) и се напушва ухото.“ Практикува се при възпаление на ушите (Арх. е. № 313, 1974).

Особен интерес представлява методът за премахване на т. нар. „червеи в ушите“.

Такъв вид практика все още е съхранена и се прилага и до ден днешен в с. Орлово, общ. Хасково. Жената, извършваща „лечението“ казва, че децата,

---

6 Листата от праскова съдържат в голямо количество цианиди (соли на циановодородната киселина), поради тази причина, в миналото, те били доста разпространено средство за премахване на тения в европейските страни. С паста от стрити прасковени листа в Индия лекували въшки и други паразити по домашните животни. (De Cleen / Lejeune 2003, 525) (Jones 1961) Цианидите поразяват живите организми, като блокират клетъчното дишане.

7 Лютивата тлъстига (*Sedum acre* L.) има висока антибактериална активност върху *Bacillus cereus*, *Sarcina lutea*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Pseudomonas mirabilis*, *Candida albicans*, *Candida krusei*, *Aspergillus restrictus*, *Aspergillus fumigatus*. (Stankovic et al. 2012)

8 Трудно е да се разбере за кое от двете растения става въпрос в посочената лечебна практика, тъй като в българската народна медицина се назовават и двете с името „див пипер“. Лютивата тлъстига (*Sedum acre* L.) е родственик с Белоцветния дебелец (*Sempervivum leucanthum* Pани.) и Голямата тлъстига (*Sedum maximum* Sut.), които също се използват за лечение на уши. От друга страна Диоскурис на два пъти посочва, че капки от растението Пача трева (*Polygonum aviculare* L.), вид близък до Водното пипериче (*Polygonum Hydropiper* L.), се прилага при лечение на гной в ушите. (Dioscorides 2000 b, 547) (Dioscorides 2000, 806)